

בבית הדין המשמעתי לעובדי הסגל האקדמי, אוניברסיטת תל אביב

בעניין שבין

אוניברסיטת תל אביב

התובעת

לבין

████████████████████

הנתבע

פסק דין

פרופ' מיגל דויטש, יו"ר

כללי

1. הנתבע הוא חבר הסגל האקדמי בדרגת ██████████ בפקולטה ██████████ באוניברסיטת תל אביב, אשר שימש בתקופה הרלוונטית לתביעה (2017-2019) כמנחה של המתלונן, בלימודי התואר השני שלו. אין מחלוקת כי בתקופה הרלוונטית היו יחסי מרות לבין הנתבע לבין המתלונן.

2. הנתבע הואשם בביצוע עבירות של הטרדה מינית והתנהגות כלפי המתלונן שאינה הולמת איש סגל אקדמי, לפי סעיפים 3.7 ו-3.6 לתקנון המשמעת, בהתאמה.

האישומים מתייחסים לשלושה ארועים נטענים. שניים מן הארועים ארעו במלתחות של מיתחם הבריכה של האוניברסיטה. נטען על ידי האוניברסיטה כי הנתבע חשף במלתחות את פלג גופו התחתון בפני הנתבע ובמפגש השני שאירע במלתחות גם נגע באיבר מינו בפני המתלונן. ארועים אלה יכוננו בפסק-דין: "ארועי המלתחות".

3. עניינו של הארוע השלישי הוא מיפגש בין הנתבע לבין המתלונן, שהתקיים באקראי בחדר המדרגות של בניין [REDACTED] הנתבע ביקש מן המתלונן כי הלה ישתף תלמיד מסוים אחר, בכנס שארגן המתלונן. התובעת טענה כי המתלונן אמר שאי אפשר לדחוף כל בן אדם שרוצה לפאנל בכנס ולכך השיב הנתבע: "אני אדחוף לך אותו עמוק", תוך ליווי הדברים בתנועת יד פוגענית בעלת משמעות מינית. ארוע זה יכונה להלן: "שיחת חדר המדרגות".

תמונת היחסים בין המתלונן לבין הנתבע – רקע כללי

4. הנתבע טען כי הרקע להגשת התלונה על ידי המתלונן נעוץ במניעים חיצוניים למעשים הנטענים של הנתבע, מושא ההליך שבפנינו. גרסת הנתבע היא כי אחת הסיבות להגשת התלונה טמונה בכך שהמתלונן "נלחץ", כיוון שהוא לא הצליח לעמוד במועד ההגשה של התיזה. אתיחס תחילה לעניין זה.

5. אין מחלוקת כי המועד התקנוני להגשת תיזה, במסגרת לימודי התואר השני, הוא שנתיים מתחילת הלימודים וכי החוג מושא ענייננו נוהג ליתן ארכה של שנה נוספת. חריגה לשנה רביעית מחייבת אישור של ועדת ההוראה הפקולטאית.

הוכח כי המתלונן החל את לימודיו באוקטובר 2015, אך הגיש את העבודה רק באוקטובר 2019. זאת, לאחר שהצעת המחקר אושרה במרץ 2017. בפברואר 2019 הוגשה לנתבע הטיוטה הראשונה של העבודה (עדות הנתבע, פר' 28/10/21, ע' 52, 56-59). המתלונן העיד כי העביר לנתבע טיוטה של הפרק הראשון באפריל 2017 ואילו הנתבע העיד כי לא הגיעה אליו טיוטה זו, אך אין מחלוקת כי טיוטת העבודה המלאה הוגשה לנתבע רק בפברואר 2019.

במייל מיום 29/8/17 (ת/1 י) כתב המתלונן לנתבע כי הוא תכנן להגיש בתחילת השבוע הבא את המחקר כולו לקריאת הנתבע וכי הוא יתעכב במספר ימים ספורים. דא עקא, אין מחלוקת כי הדבר לא נעשה.

6. ביולי 2018 פנה הנתבע למזכירת התואר השני בחוג הנדון וציין כי הוא שוקל הוצאת איום למתלונן ביחס להפסקת הלימודים או להעברתו למסלול העיוני. עם זאת, הדבר לא נעשה בפועל. במהלך נובמבר 2018 פנה הנתבע בנדון לראש החוג, פרופ' [REDACTED] זימן את המתלונן לפגישה וסיכם עימו כי הוא יגיש את העבודה תוך שבועיים. בדצמבר 2018, משהמתלונן לא הגיש עדיין את הטיוטה לנתבע, הנתבע הציע לראש החוג כי יופסקו לימודי המתלונן וראש החוג זימן את המתלונן לפגישה דחופה, באמצעות מזכירת התואר השני (נ/18) (ר' עדות הנתבע, פר' 28/10/21, ע' 54-55). העדות הזו מגובה במסמכים שהוגשו.

7. המתלונן הגיש לנתבע ב-3/1/19 מסמך שאותו הוא הציג כטיוטה ראשונה (נ/19). מסמך זה היה בן כ-20 עמודים בלבד, עם רשימה ביבליוגרפית קצרה, בעוד שכפי שהעיד הנתבע, ההיקף המצופה הוא כ-80 עמודים. בעקבות המייל שכתב הנתבע למתלונן ביחס למסמך זה, המתלונן ציין כי הוא שלח קובץ לא נכון.

טיוטה משמעותית ראשונה מתוך שלוש טיוטות נמסרה לנתבע רק בפברואר 2019. הטיוטה השלישית הוגשה לנתבע ב-25/10/19 עם הסרים רבים בהערות השוליים (נ/34). הנתבע הודיע למתלונן שיש "בלגן" בהערות השוליים וחלק ניכר ריק לחלוטין (ראה פר' 28/10/21, ע' 56-59). ארבעה ימים לאחר מכן, ב-29/10/21, הוגשה העבודה הסופית על ידי המתלונן.

עיון במסמך נ/34 אכן מצביע היטב על כך שהנתבע צדק בהתייחסותו להערות השוליים, המהוות נדבך חשוב בכל עבודה אקדמית.

8. אין זה מתפקידו של בית הדין לבחון את כישוריו האקדמיים של המתלונן. לצורך ענייננו, ברור כי הוא התעכב מאוד בהגשת העבודה וטיוטה ראשונה הוגשה רק למעלה משלוש שנים לאחר תחילת הלימודים. הנתבע העיד כי הוא נוהג לקבל לבדיקה פרקים שונים תוך כדי התקופה, ובענייננו לא הוגש פרק כזה. גם אם מקבלים את גרסת המתלונן על כך שהוא הגיש בעבר פרק, מדובר בפרק אחד בלבד. ההודעה של המתלונן באוגוסט 2017 על כך שהוא יגיש תוך זמן קצר את העבודה כולה לא הגיעה לכלל ביצוע.

9. שני הצדדים מבקשים להסיק מסקנות מנוגדות מהתמונה שהתגבשה, כאמור לעיל.

התובעת ביקשה ללמוד מן הלחץ שהפעיל הנתבע על המתלונן, להגשת העבודה, על התנכלות של הנתבע במתלונן. אין לכך בסיס. אחד התפקידים של המנחה הוא לתמרץ את המונחה להתקדם בהכנת העבודה. במשך חודשים ארוכים המתלונן לא הגיש תוצרים (כאמור, לגבי פרק אחד (בלבד) קיימת אמנם מחלוקת בשאלה אם הוא הוגש, אך בכל מקרה לא די בכך). הנתבע נקט גישה סבלנית ולאחר עיכובים רבים שיתף את ראש החוג בסוגיה. לא ארעה התנכלות כלשהי.

מן הצד הנגדי, הנתבע מבקש להסיק מן העובדות האמורות, כי המתלונן הגיש תלונת שווא עקב הקשיים שלו בהגשת העבודה. זאת, על מנת להשיג תוצאה של החלפת הנתבע במנחה אחר, נוח יותר למתלונן. אתיחס לכך בהמשך.

10. הנתבע טען כי קיימות שתי סיבות נוספות להגשתה של התלונה על ידי המתלונן. סיבה אחת היא הסיכון של הנתבע למסור למתלונן מכתב המלצה, טרם הגשת העבודה. המתלונן נזקק להמלצה לצורך רישומו ללימודי התואר השלישי. סיבה נוספת, לטענת הנתבע, היא סירובו של הנתבע ליתן מילגה למתלונן, אשר נזקק למימון זה. הטענה היא כי התלונה הוגשה מתוך גישה נקמנית.

11. השיחה הראשונה של המתלונן עם הנציבה לקבילות בענייני הטרדה מינית (להלן: "הנציבה") התקיימה ב-11/12/19 והמתלונן נפגש עם הנציבה ב-12/12/19.

בפנייה של המתלונן מיום 17/12/19, אל הנציבה (נ/27), המתלונן כתב כי לאחר התלבטויות רבות, הוא מבקש להפסיק את ההליכים, בין היתר לאור חוסר האפשרות לשמור על אנונימיות. המתלונן ציין בפנייה זו כי הוא לא היה שלם מלכתחילה עם הגשת התלונה, למרות שדבריו הם אמת, וביקש כי הנתבע יבדוק את העבודה שלו ויתן לה ציון. המתלונן הוסיף כי הוא מאמין שיצליח להתמודד עם כל התנכלות עתידית, אם תהיה כזו. הנציבה השיבה כי אין אפשרות להפסיק את הבירור וכי הנתבע לא יוכל לבדוק את העבודה של המתלונן.

12. נראה כי המתלונן אכן לא שש מלכתחילה להגיש את התלונה. הדבר ניכר, למשל, בהודעה שהוא העביר לידידו ביום 14/3/18 (ת/1ב) בעקבות שיחת חדר המדרגות בבניין [REDACTED] (ראה בהמשך), שם הוא מציין כי "אם כי כמובן שאני לא הולך לעשות מזה סיפור וכי. דיל..". ראש החוג, פרופ' [REDACTED], העיד על שיחה שקיים עם המתלונן בנובמבר 2018 ובה המתלונן מסר לו שהוא הומו וכי היו לו שני מקרים קשים עם הנתבע. פרופ' [REDACTED] העיד כי המתלונן ביקש ממנו לא לספר לאף אחד (פר' 3/10/21, ע' 16).

נכון הדבר כי היהסיס המעוררים עם הנתבע בעקבות אי-מתן המלצה והמילגה ו"שיחת חדר המדרגות", כמו גם הליחץ של הנתבע על המתלונן, להגשת התלונה, יצרו אצל המתלונן (ברמה הסובייקטיבית) חשש כי הנתבע לא ישפוט את התלונה באופן אוהד. חשש זה משתקף במסמך נ/27, הנזכר לעיל. ברם, שאלה היא אם עצם הגשת התלונה נבע מן השאיפה לכך שהתלונה תועבר לבדיקתו של חבר סגל אחר.

13. בהודעה של פרופ' [REDACTED] אל הנציבה, מיום 11/12/19 (נספח ג לת/5), המתארת את שיחתו עם המתלונן באותו יום, פרופ' [REDACTED] ציין כי המתלונן היה מעדיף שהעניין יסתיים אצל הנתבע, כדי למנוע עיכוב נוסף. בעדותו בפני בית הדין (פר' 3/10/21, ע' 77 ואילך), פרופ' [REDACTED] תיאר את השיחה עם המתלונן וציין כי המתלונן אמר שהעבודה מתעכבת חודשים אצל הנתבע והוא היה בחרדה לגבי הציון ומכך שהדבר עלול לפגוע בו בהרשמה [REDACTED]. פרופ' [REDACTED] העיד (שם, ע' 78):

"אני שאלתי אותו (את המתלונן – מ' ד') אם הוא מעוניין להגיש תלונה לנציבה, הוא אמר – לא, אין לי שום עניין, אני לא רוצה שום עסק איתו, אני לא רוצה להעניש אותו, אני לא רוצה שהוא יסבול ממני, אני לא רוצה שום דבר. אני פשוט רוצה שזה ייפסק."

פרופ' [REDACTED] העיד (שם, בע' 78-79) כי הוא טלפן מייד לאחר מכן לסגן הרקטור, פרופ' זיסר, ואמר לו שהמתלונן לא מעוניין להתלונן והוא לא הולך לשכנע אותו לעשות כן. פרופ' זיסר הסביר לפרופ' [REDACTED] כי אין מנוס מבירור הדברים, ואמר כי דיבר עם הנציבה וזו מסרה מספר טלפון

שהמתלונן יוכל לדבר עימה באמצעותו. פרופ' [REDACTED] מסר מספר זה למתלונן והציע לו לדבר איתה, גם אם הוא לא רוצה להתלונן. כך אכן נהג המתלונן, אשר טלפן לנציבה באותו הלילה.

14. במייל של המתלונן אל הנציבה, מיום 13/12/19 (נספח ו לת/5) המתלונן מסר לנציבה כי "עתה אני נחרץ ומסכים עם הצעתך" (מדובר בהצעה שיינתן סעד ביניים שלפיו התיזה לא תיבדק על ידי הנתבע). המתלונן הסביר באותו מייל כי הדבר נובע מכך שבאותו היום הוא שוחח עם פרופסור בכיר בחוג והלה מסר לו כי בשיחה שלו עם הנתבע, הנתבע התייחס למתלונן ואמר כי המתלונן אינו מתאים לכתיבת דוקטורט. בעקבות כך, העיכוב בבדיקה והחשש שהנציבה העלתה ביחס להתנכלות, המתלונן הודיע כי הוא מסכים שעבודת התיזה תועבר לבודק אחר.

סעד הביניים בעניין אי-בדיקת התיזה על ידי הנתבע ניתן על ידי הנציבה ב-23/12/19.

15. אין אם-כן ראיות לכך שמטרת הגשת התלונה על ידי המתלונן הייתה להעביר את בדיקת התיזה לחבר אחר בסגל האקדמי. העדויות מבהירות היטב כי המתלונן לא חפץ כלל להגיש תלונה, אולם משפרופ' זיסר שמע את הדברים והייתה עליו חובה להעביר אותם לנציבה, הדברים "התגלגלו" הלאה, כך שפרופ' [REDACTED] שכנע את המתלונן ליזום את השיחה הראשונה עם הנציבה.

על-פי העדויות הנזכרות לעיל, המתלונן העדיף בתחילה כי הנתבע יבדוק את התיזה, וזאת על מנת למנוע עיכובים נוספים. היוזמה להעברת הבדיקה לאיש סגל אחר הייתה של הנציבה. המתלונן הסכים לכך למחרת המפגש עם הנציבה, לאחר שהיא העלתה בפניו חשש להתנכלות. חיש-קל, כעבור ארבעה ימים (ב-17/12/19), המתלונן חזר בו מהרעיון להעברת הבדיקה לבודק אחר וביקש כי הנתבע יבדוק את העבודה (נ/27).

16. אין גם יסוד לטענת הנתבע כי המניע להגשת התלונה היה נקמנות עקב אי-מתן המלצה ואי-מתן המלצה. כאמור, המתלונן כלל לא חפץ להגיש תלונה, אף כי היחסים בין הצדדים היו אכן מעורערים.

בעדותו בפני הנציבה, המתלונן אמנם עשה שימוש במונח "נקמנות" (ראה ת/1א, ע' 12). דא עקא, עיון מוקפד בעדותו זו בפני הנציבה, אינו תומך כלל במסקנה כי המתלונן אמר לנציבה שתלונתו הוגשה מתוך נקמנות. המתלונן מדבר על ה"טריטוריה הקטנה" שלו (הכנס שהוא ארגן) ועל כך שאי-אפשר לומר לו שהוא חוצפן כאשר הוא מסרב לאפשר ל"בן אדם כזה" להשתתף. המתלונן מסביר את השינוי שארע לאחר אמירת הנתבע בעניין ה"דחיפה". תחילה, הוא מסביר לנציבה כי -

"ובאותו רגע (מרגע האמירה הזו של הנתבע – מ' ד') זה הפך מלא מנקמנות אבל מלהראות לו את יודעת לשחק משחקי אגו זה הפך בנקודה הזאתי אחרי האמירה הזאתי זה הפך להיות העניין הזה. של מה שהוא אמר זה הפך להיות העניין. עד אז זה היה, גם הדברים האלה אבל בעיקר על זה של מלגה והעניין הזה של מכתב ההמלצה. מאותו רגע זה הפך לעניין הזה".

כדרכו של דיבור שוטף אשר מתומלל, הניסוח אינו קולח, אך כוונת הדברים ברורה: המתלונן ביקש לומר כי היחסים בין הצדדים הפכו ממצב שאין להגדירו כנקמנות אלא כמשחקי אגו, למצב של זעם עקב אמירת הנתבע, שבו האמירה הזו היא העיקר. המתלונן מחלק את מצב היחסים לשתי תקופות. התקופה הראשונה היא זו שלפני אמירת הנתבע הנדונה ("העניין הזה"). בתקופה זו מתנהלת בין הצדדים מחלוקת בעניין שיתוף אדם נוסף בפאנל. המתלונן מתנגד ומסביר כי ברגע האמירה של הנתבע, היחס של המתלונן הפך ממצב של משחקי אגו (כשהוא מציין שזה "הפך מלא נקמנות" אלא ממשחקי אגו), למצב אחר, אשר בו האמירה הנדונה של הנתבע הופכת לנושא העיקרי ביחסים בין הצדדים (זו התקופה השנייה). נראה כי המתלונן חשב כי הסירוב שלו להסכים למשתתף נוסף שביקש הנתבע ייתפס כנובע מנקמנות של המתלונן בגין סירוב הנתבע ליתן לו מילגה והמלצה והוא ביקש להסביר כי זה לא נובע מנקמנות אלא ממשחקי אגו.

בשולי עניין זה, יש לציין כי אין לראות בסירוב הנתבע ליתן למתלונן המלצה ומילגה משום התנכלות של הנתבע. לכל מנחה נתון שיקול דעת רחב להעריך כהבנתו את כישוריו של המונחה. סביר מאוד הדבר כי מנחה יסרב ליתן המלצות או מלגות טרם קבלת כתיבה מחקרית של המונחה, אשר תאפשר לו להעריך את כישורי המונחה.

17. כמובן, גם אילו נכון היה לייחס את הגשת התלונה למניעים הנטענים על ידי הנתבע, אין הדבר מוביל עדיין בהכרח למסקנה כי תוכן התלונה נבדה על ידי המתלונן לצורך הגשמת מניעים אלה. יש לזכור כי טענות המתלונן ביחס להתנהגות הנתבע הועלו על-ידי זמן רב טרם הגשת התלונה, וזאת בתכתובת שלו עם ידידו ב-14/3/18 (ת/ב1), ובשיחתו הנזכרת לעיל עם ראש החוג, [REDACTED], בנובמבר 2018.

18. הנתבע העיד וטען כי התנהגות המתלונן אינה שגרתית וכי אין מקום לסמוך על פרשנותו הסובייקטיבית את הארועים הנדונים. הוא העיד כי גם מרצים נוספים בחוג חשים כי קשה לעבוד עם המתלונן.

פרופ' [REDACTED] כתב לנציבה כי מדובר בסטודנט מצטיין וחוקר מצוין. הוא ציין (נספח ג לת/5) כי "יש לו איזו [REDACTED], מדבר מהר וצפוף בייחוד כשהוא מתרגש. אסור שזה ייצור רושם לא נכון, או יפחית מאמינותו."

בעדותו לפני בית הדין (ע' 75 לפר' 3/10/21) הסביר פרופ' [REDACTED] כי המתלונן בעל יכולת מחקר יוצאת דופן, אך יש לו [REDACTED] למרצים שונים לא הייתה סבלנות לכך שהוא מאוד אימפולסיבי ומדבר הרבה, מפריע בשאלות באמצע השיעור ומתווכח עם המרצים. פרופ' [REDACTED] ישב איתו ויעץ לו איך הוא יכול לשפר את ההתנהלות שלו כדי לבטא את הכשרונות שלו ובעקבות כך חל אכן שיפור משמעותי מאוד.

בע' 85 לפר' מיום 3/10/21 ציין פרופ' [REDACTED] כי המתלונן שאל אותו אם הוא חושב שיש לו (למתלונן) [REDACTED], והוא ענה לו שהוא מתרשם שאין זה המצב אך הוא צריך [REDACTED] (ראה גם ע' 95-96).

19. התיאור האמור של איפיוני ההתנהגות של המתלונן מצדיקים גישה זהירה בהערכת עדותו של המתלונן. עם זאת, התנהגות סוערת, בלתי סבלנית, ובלתי שגרתית אינה מעידה על כך שאותו אדם אינו דובר אמת או כי בוחן המציאות שלו הוא שגוי. יש לזכור כי אין בפנינו עדות מומחה כלשהי בנדון. מכל מקום, האיפיונים שתוארו מתייחסים למעשה לתגובת המתלונן מול ארועים ודיבורים, ולא לעצם ההבנה הנכונה שלהם. יצוין כי פרופ' [REDACTED] העיד כי אמנם יש למתלונן אופי סוער אך "לא שום דבר שהיה בו איזושהי בעיית המצאת דברים או חוסר אמינות או איזושהי פנטזיונריות, שום כלום. פשוט בעיה התנהגותית" [REDACTED] "זה הכל." (פר' 3/10/21, ע' 93). הוא אישר, שם, כי הדבר מייצר לפעמים להט פרובוקטיבי, של וכחנות.

ארועי המלחוחות

20. יש לציין, בפתח הדיון בנושא זה, כי התובעת ניצבת בפני אתגר קשה ביחס להוכחת קיומה של אשמה מצד הנתבע בנושא זה. פשיטא כי במלחוחות הברירה המתרחצים חושפים את גופם ולאחר המקלחות הם מייבשים אותו תוך נגיעה באברי גופם. ארוע מעין זה הוא תקין ושגרתו ואין בו קונוטציה מינית.

21. הגירסה המקורית של המתלונן נמסרה בשיחתו של המתלונן עם פרופ' [REDACTED], אשר הציג את תוכן הדברים לסגן הרקטור פרופ' אייל זיסר וממנו הדברים הועברו לנציבה. לפי הגרסה שהוצגה אז לנציבה, הנתבע אונן בפני המתלונן (נספח ת/2).

עם זאת, בבירור בפני הנציבה, המתלונן העיד כי הנתבע נגע באיבר מינו (של הנתבע), ולא גרס כי ארע מעשה אוננות. בפגישת הבירור מיום 12.12.19 (ת/א1), בע' 5, המתלונן התייחס לפגישה השנייה במלחוחות. לאחר תיאור חילופי דברים שבהם הנתבע שאל את המתלונן מה עם התזה והמתלונן דיבר על הדוקטורט, המתלונן ציין כי:

"...ואז הוא התפשט ובפעם הזאתי הוא גם נגע באיבר המין שלו. נגע. כאילו אני ראיתי הבעיה שלי שאני את יודעת אני רואה תזויתי מי שמכיר אותי ואני, מישחו אמר לי אתה שם לב להכל ואתה זוכר הכל. אז אני ראיתי ואני ראיתי את זה אני לא, אי אפשר היה להבין את זה אחרת. ואז הוא באמת הבהיל אותי ואז עוד פעם ברחתי."

ביחס לשימוש בביטוי: "תזזיתי", המתלונן העיד כי הכוונה היא לכך שהוא כל הזמן שם לב לפרטים קטנים ושהרבה דברים לא חומקים מהעיניים שלו (ראה פר' 11/7/21, ע' 46-47).

נראה כי הגרסה בדבר קיום מעשה אוננות היא פרשנות מסוימת שניתנה לדברי המתלונן בפני פרופ' התוצאה הסופית של תהליך השרשור של דברי המתלונן לפני הבירור, מן המתלונן אל פרופ' לפרופ' זיסר ומפרופ' זיסר אל הנציבה, הייתה כי הדברים הוצגו כאוננות. ברם, כאמור לעיל, המתלונן לא טען בפני הנציבה ובפני בית הדין אלא כי הייתה נגיעה באיבר המין. לא ארע אם כן מעשה אוננות.

22. התמונה העולה ביחס למפגש השני במלתחות, משיחת הבירור של המתלונן מול הנציבה היא זו: השיחה במלתחות, בין הנתבע לבין המתלונן, התנהלה לפני שהנתבע התפשט. האמירה של המתלונן כי הוא נבהל וברח בעקבות התפשטות הנתבע והנגיעה מלמדת על כך שמדובר בזמן קצר שבו הנתבע ניצב מול המתלונן כשהוא עירום.

באשר לפגישה הראשונה, הרי שלפי עדות המתלונן בפני הנציבה (ת/א, ע' 4-3) הנתבע התפשט במהלך השיחה בין הצדדים, ואז המתלונן אמר לנתבע שהוא לא צריך לראות את זה וברח מהמקום.

בעדותו בפני הנציבה (ת/א, ע' 7) המתלונן התייחס למפגש הראשון כמשהו שמצוי "בתחום האפור".

23. המתלונן העיד בבית הדין על מפגשי המלתחות. בע' 5-4 לפר' 11/7/21 הוא העיד (ביחס לארוע הראשון) על כך שהנתבע נכנס, שוחח עימו ואז פשט את בגדיו מולו והמשיך לשוחח עמו, כך שברור כי ההתייחסות היא לכך שהנתבע התפשט טרם רחצה במקלחות או החלפת מכנסיו לבגד ים (פר' 11/7/21, ע' 4-5). בע' 5 לפרטיכל, המתלונן העיד כי יכול להיות שהנתבע היה בדרך למקלחות. בעקבות ארוע זה המתלונן יזם שיחה עם הנתבע על הנטיות המיניות שלו, כדי להימנע בעתיד ממצבים כאלה.

בע' 6 לפר' 11/7/21 המתלונן סיפר על הארוע השני במלתחות. הוא ציין כי דיבר עם הנתבע ואז הלה התפשט ונגע באיבר המין שלו. המתלונן לא הסתכל ורק ראה שהיד מושטת לכיוון הזה. הנתבע העיד: "והוא עוד פעם התפשט באמת והפעם הוא גם נגע לעצמו באיבר המין ולא הסתכלתי, רק ראיתי מושטת לכיוון הזה" (פר' 11/7/21, ע' 6). ומייד בהמשך, שם:

"הפעם, לא, הפעם, עוד פעם הוא ידבר איתי כשהוא ללא בגדים, עוד פעם התפשט והפעם גם היד, הוא שלח אותה לאיבר המין שלו. ראיתי את היד מושטת לכיוון הזה. וזהו, ואז סיימתי השיחה והלכתי לענייני...".

אם כן, ביחס לארוע השני, עדות המתלונן הייתה כי הוא סיים את השיחה והלך לענייניו, בעקבות כך שהנתבע התפשט מולו.

אמנם המתלונן העיד כי הנתבע נגע באיבר מינו, אך האמירה מייד לאחר מכן כי הוא ראה את ידו של הנתבע "מושטת לכיוון הזה" מסייגת את האמירה כי המתלונן ראה שהנתבע נגע באיבר מינו ונראה כי מדובר במסקנה של המתלונן, נוכח הושטת היד לכיוון זה.

24. בהמשך עדותו בבית הדין, כשחזר ונשאל בנדון, המתלונן לא ידע לומר, ביחס לשני הארועים במלתחות, אם הנתבע היה בדרכו למקלחות, או אחרי המקלחות (פר' 11/7/21, ע' 47-48). במהלך עדותו ביחס לארוע השני, שארע בשנת 2018 (פר' 11/7/21, ע' 45-46), המתלונן ציין כי הנתבע הוא דיברו לפני שהנתבע התפשט וגם לאחר מכן.

25. הנתבע העיד כי יתכן שידו נגעה באיבר מינו תוך כדי התלבשותו או התגבותו, כפי שבני אדם נוהגים לעשות במלתחות, ללא כוונה כלשהי לפגוע במתלונן (פר' 28/10/21, ע' 46).

26. קיימת לכאורה סתירה מסוימת בין עדותו של הנתבע בבית הדין על כך שיתכן כי הוא נגע באיבר מינו תוך כדי התלבשותו או התגבותו, לבין הכחשתו הגורפת בנדון, בעדותו בפני הנציבה (ת/5, נספח ח). הנציבה הציגה בפני הנתבע את הטענה כי הוא חשף את עצמו ונגע באיבר מינו. הנתבע העיד כי הוא מכחיש זאת מכל וכל וכי הוא לא נכנס אפילו לסאונה.

הנתבע התייחס לסתירה לכאורית זו במסגרת עדותו בבית הדין (פ' 28/10/21, ע' 103-101). הוא הסביר כי המינוח וההקשר של הצגת השאלה – הצגתה על ידי הממונה לעניין הטרדה מינית – כיוון לשאלה אם הוא חשף את איבר מינו מתוך קונוטציה מינית. על כך הוא השיב בשלילה. זאת, להבדיל מהשאלה אם הוא חשף את גופו במסגרת הפעילות הרגילה במלתחות הבריכה. הסבר זה הוא סביר. אכן, כאשר הנציבה שואלת נילון בעניין חשיפת גופו, ברור כי השאלה מכוונת להקשר מיני.

27. עדותו של הנתבע על כך שבימי ששי מלתחות הבריכה עמוסות במתרחצים לא נסתרה והיא מחזקת את גרסת הנתבע. אין זה סביר כי הוא היה נוקט צעד בעל משמעות מינית כנטען על ידי התובעת, בפני הרבים.

28. יש להדגיש כי לא הובאו עדויות המצביעות על קיומה של קונוטציה מינית כלשהי לקשר שבין הנתבע לבין המתלונן, לא במפורש ולא במרומז, אלא על קשר מקצועי בלבד, ביחסי מנחה-מונחה. קשה להלום, בנסיבות אלה, מדוע ינהג הנתבע בדרך של הטרדה מינית כנגד המתלונן, וזאת עוד במקום פומבי. הנטיות המיניות של כל צד היו ידועות לצד האחר, אך בכך בלבד אין עדיין ולא כלום לצורך האישום שבפנינו. גם אמירה מסוימת בעלת אופי מיני אשר יוחסה לנתבע בהקשר למתלונן, נסתרה בעדותו של המתלונן (פר' 11/7/21, ע' 26).

29. הנתבע העיד כי השיחה במלתחות הייתה קצרה (פר' 28/10/21, ע' 104-105). הוא הסביר כי המלתחות הן מקום ציבורי שבו הבאים למקום מתפשטים וכי אין איסור על מרצה לעשות כן כאשר תלמיד נמצא במלתחות. הוא ציין (בע' 105): "יכול מאוד להיות" פנה אלי כשאני כבר התלבשת או יצאתי מהמקלחת, אני לא זוכר."

בעדותו בבית הדין ב-28/10/21 (ע' 45-46 לפרטיכל) הנתבע זכר שהוא פגש את המתלונן מספר פעמים במלתחות וכי יתכן מאוד שהיה עירום מול המתלונן במשך כמה שניות בשלב כלשהו של החלפת בגדים. הוא ציין כי תמיד השיחות ביניהם היו מאוד קצרות, ברמה של נימוסים. בע' 99 לפר' 28/10/21 הנתבע העיד כי הוא לא זוכר אם הוא דיבר עם המתלונן כשהיה עירום. הוא זכר "איזשהו שיג ושיח אבל קצר מאוד" (שם). בהמשך הוא הודה כי יכול להיות שהיה ארוע במלתחות שבו הוא הוריד מכנסיים, לבש בגד ים ואמר למתלונן שלום, או שזה קרה כשיצא מהמקלחות, התעטף במגבת ואמר למתלונן שלום (ע' 100-101 לפר' 28/10/21).

30. מהראיות הנדונות עולה כי הנתבע אכן עמד במלתחות עירום מול המתלונן זמן-מה, ככל הנראה כאשר הוא התפשט לקראת החלפת מכנסיו לבגד ים או לקראת הליכה למקלחות (האפשרות כי הדבר ארע לאחר יציאת הנתבע מהמקלחות זוכה לתמיכה מופחתת בעדויות). מכל מקום, השאלה באיזה שלב מדויק מהשלבים האמורים לעיל השיחה התקיימה בעוד הנתבע הוא עירום היא פחות חשובה, ומשך השיחה הוא ההיבט החשוב. בעניין זה, הוכח כי מדובר בשיחות קצרות מאוד. הדבר בולט במיוחד נוכח דברי המתלונן כי הוא מייד ברח מהמקום כאשר הנתבע התפשט. יש עוד לציין, כאמור לעיל, כי המתלונן הגדיר את המקרה הראשון כגבולי.

31. למעשה, עיקר הטענה כלפי הנתבע, בהקשרנו, היא כי אף שהוא היה חופשי לפשוט את בגדיו במלתחות בנוכחות מתרחצים אחרים, במסגרת הפעילות הרגילה במלתחות, הוא היה חייב להימנע מכך כאשר נמצא במקום תלמיד המונחה על-ידיו. בבסיסה, הטענה היא כי במצב דברים זה, עליו להמתין לעזיבת המונחה את המקום או לבקש מן המונחה להימנע מקשר-עין עימו עד לסיום ההתלבשות של המנחה.

32. אכן, אין ספק כי הימצאות מנחה ומונחה במלתחות, בשלב שבו אחד מהצדדים או שניהם פשוט את בגדיו, יוצרת סיטואציה מביכה עבור המונחה והמנחה גם יחד, ללא קשר לשאלת הנטיות המיניות שלהם וגם בהיעדר קונוטציה מינית. הקושי אינו טמון רק במצב שבו מונחה של איש הסגל נמצא במלתחות אלא בכל מצב שבו אחד מהסטודנטים הרבים שלו נמצא שם. לא אחת, איש הסגל גם אינו מודע כלל לכך שסטודנט שלו נמצא שם. ראוי היה כי מפעילי האתר ישקלו אפשרות לבצע הפרדה כלשהי, אך הפרדה כזו אינה קיימת כיום.

רצוי מאוד כי איש הסגל יימנע ככל האפשר מהימצאות במלתחות במצב שבו הוא עירום מול מונחה או סטודנט שלו. יש בכך כדי לפגוע בריחוק הנדרש בין הצדדים, על מנת שיתאפשר לאיש הסגל למלא את תפקידו כהלכה. מבחינת התלמיד, הדבר עלול ליצור תחושה לא נעימה. דא עקא, מרצה זכאי לעשות שימוש הולם בבריכה ובמלתחות ואין לצפות הימנו כי יימנע משימוש במלתחות או "יתחבא" בהן עקב כך שהוא נתקל בסטודנט או במונחה שלו. כל עוד הוא עושה שימוש מקובל וסביר במלתחות ואין בסיס להניח כי קיימות כוונות מיניות, אין מקום לקבוע כי נעברה עבירה של הטרדה מינית.

33. שאלה היא אם אין מקום לקבוע כי אי-נקיטת אמצעים הולמים להפחתת ההימצאות בעירום במלתחות מול אדם שאיש הסגל יודע כי הוא סטודנט או מונחה שלו מבסס עבירה של התנהגות בלתי-הולמת. בהנחה כי התשובה לכך היא בחיוב, שאלה היא מהם אותם אמצעים סבירים. העלאת בקשה של איש הסגל כי הסטודנט או המונחה יסיט מבטו היא מוקשית ומביכה אף היא, שכן המתרחצים זכאים לעשות שימוש סביר במלתחות, כהבנתם. המתנה של איש הסגל להסתלקות הסטודנט או המונחה יוצרת אף היא מבוכה ואי-נעימות לשני הצדדים ומשבשת את לוח הזמנים של איש הסגל. אין לשלול אפשרות כי במצבים מסוימים של הימצאות איש הסגל בעירום מול מונחה או סטודנט תיווצר עבירה של התנהגות בלתי הולמת, אך אינו סבור כי עבירה כזו מתרחשת כאשר ההימצאות של איש הסגל בעירום היא קצרה מאוד והמפגש אינו ביוזמת איש הסגל. זה היה המצב בענייננו. לא הוכח כי הנתבע פעל בנדון באופן חריג ביחס לאופן השימוש במלתחות וכי הוא נחשף מעבר לנדרש על מנת לבצע את הפעילות הרגילה בנדון, במהירות האפשרית. בסופו של דבר, מכרעת בעניין זה העובדה הפשוטה כי המצב ה"טבעי" במלתחות הבריכה הוא כי המשתמשים אינם לבושים בחלק מן הזמן.

34. לאחר אמירת דברים אלה, אני חוזר ומפנה את רשויות האוניברסיטה לכך כי רצוי לפעול למניעת המצבים המביכים הנדונים, על ידי פנייה להנהלת הבריכה ליצירת הפרדה כלשהי בשטח המלתחות, ככל האפשר, בין אנשי הסגל לבין הסטודנטים.

"שיחת חדר המדרגות"

35. המתלונן פגש את הנתבע בחדר המדרגות של בניין [REDACTED] ביום 14/3/18 והתקיימה ביניהם שיחה ביחס לכנס מסוים אשר המתלונן אירגן. הנתבע ביקש מן המתלונן לשתף בכנס תלמיד אחר שלו והמתלונן סירב לכך, כאשר הוא מטיח בפני הנתבע כי אי-אפשר "לדחוף" אנשים לפאנל שלו בכנס. על תיאור זה אין מחלוקת. אין גם מחלוקת כי בתגובה לכך, הנתבע השתמש במונח "לדחוף", אולם התוכן המדויק של דברי הנתבע ותנועת היד הנלווית לתגובתו, מצויים במחלוקת. התובעת טענה כי הנתבע השתמש במטבע הלשון הבזוי והוולגרי: "אני אדחוף לך אותו עמוק", בליווי תנועת יד פוגענית בעלת משמעות מינית.

36. בעדותו בפני הנציבה (ת/א1, ע' 8-9) תיאר המתלונן את הרקע בנדון. הוא הצביע על כך שהוא נעלב ונפגע מכך שהנתבע, כמנחה שלו, לא היה מוכן ליתן לו מכתב המלצה ולא היה מוכן ליתן לו מילגה. הוא ציין (ע' 8) כי "...לא מעניין אותי לשתף פעולה עם בן אדם את יודעת, בן אדם כזה..." המתלונן ציין כי הנתבע "לחץ ולחץ".

המתלונן הוסיף ואמר לנציבה כדלקמן (ת/א1, ע' 8-9):

"...אי אפשר כל פעם כל בן אדם שרוצה אי אפשר לבוא ולדחוף אותו פתאום אנשים לפאנל וזה סגרנו את זה ואנחנו מגישים את זה וזה, ואז הוא אמר אני אדחוף לך אותו חוק, לא אדחוף לך אותו אני זכרתי חוק אבל ברגע האמת כי [REDACTED] כתבתי את זה ישר זה היה עמוק והוא עשה תנועה עם היד. עם היד של את יודעת שגברים המצ'ואיסטים אנחנו את יודעת כמו שמזמכרים את יודעת שגבר שהוא מצ'ואיסט אומר אני אזמכר אותך אני סליחה על הביטוי באמת סליחה וסליחה על הזילות אני כמו שגבר אומר אני אזיין אותך סליחה ואני מצטער מראש".

המתלונן תיאר את סערת הרגשות שלו בעקבות כך, עד כדי רצון לנקוט באלימות כלפי הנתבע בגין דברי הנתבע.

37. בעקבות שיחת חדר המדרגות המתלונן שלח באותו יום (לדבריו, לאחר מספר דקות) הודעה לידיד בשם [REDACTED], שהוגשה לנציבה (ת/א1ב). בהודעה זו המתלונן מספר כי לאחר שהוא אמר לנתבע כי זה לא הוגן לדחוף עוד אחד לפאנל ברגע האחרון, הנתבע ענה: "...אני אדחוף לך אותו עמוק וחייך. אמרתי לו תדחוף לי... וואו אני ממש בסערת רגשות עכשיו". לאחר תגובת [REDACTED] המתלונן כתב לו: "אם כי כמובן שאני לא הולך לעשות מזה סיפור וביג דיל... סליחה שסיפרתי לך את זה כי אין לי ממש לספר דבר כזה. והוא עשה גם תנועה עם היד." בהמשך התכתובת עם [REDACTED], המתלונן מתייחס במסמך ת/א1 לכך שהוא סיפר [REDACTED] בעבר על כך שהנתבע התפשט בפניו במלתחות הבריכה. [REDACTED] משיב כי אכן כך הדבר (ר' גם תיאור תכתובת זו על ידי המתלונן בעדותו בפני בית הדין (פר' 11/7/21, ע' 10 - 12).

38. בעדותו בפני בית הדין על שיחת חדר המדרגות המתלונן ציין כי "זאז הוא (הנתבע - מ' ד') אמר, במדרגות, הוא אמר 'אני אדחוף לך אותו חוק' והוא עשה גם תנועת יד וחייך" (פר' 11/7/21, ע' 8). ר' גם עדות המתלונן שם, בע' 9 וכן בע' 40. המתלונן הסביר את תנועת היד כתנועה של "מזמכרים את הצורה", תוך שליחת היד קדימה כשהיא מעוותת (שם, בע' 9).

בעדותו בבית הדין (פר' 3/10/21, בע' 15) ראש החוג דאז, פרופ' [REDACTED], ציין כי בפגישה בינו לבין המתלונן בנובמבר 2018, המתלונן אמר כי היה לו (למתלונן) ויכוח פעם עם הנתבע שדיבר "בצורה מאוד גסה" ואמר: "אני אכניס לך את זה עמוק" ו"אני אתקע לך את זה עמוק, משהו כזה...". פרופ' [REDACTED] המשיך והעיד שם: "...אני שלוש שנים מאז, אני לא זוכר את המילה המדויקת. זה 'להכניס

לך את זה עמוק' או אני אתקע את זה עמוק". ראש החוג ציין (שם) כי הוא מאוד הסתייג מדברים אלה כיוון שהוא מכיר את הנתבע, הם חברים טובים לעבודה, והוא מאוד מעריך אותו כחבר לעבודה וכקולגה.

39. הנתבע העיד כי הוא רק השתמש באותו מטבע לשון של המתלונן, כך שהוא התייחס לכך שהוא ידחוף למתלונן את התלמיד האמור לכנס. הוא העיד כי אמר: "אני כן יכול לדחוף לך או משהו כזה" (ר' פר' 28/10/21, ע' 48), וזאת בתשובה לאמירת המתלונן: "אתה לא יכול לדחוף לי איש נוסף לפאנל". הנתבע ציין שם כי המתלונן דיבר אליו בצורה מאוד בוטה.

בהמשך עדותו אמר הנתבע (פר' 28/10/21, בע' 94): "המילה 'חזק' לא הופיעה. משהו כמו 'אני כן אדחוף לך' או 'אני כן יכול לדחוף אותו', זהו. את התלמיד, לא את איבר המין, כמו מפרש".

הנתבע העיד כי הוא הגיב למתלונן בהתרסה ובבוטות, בציינו:

"השבתי לו באותו מטבע. הוא דיבר בהתרסה ובבוטות ואני כנראה נגררתי אחריו ואמרתי: 'אני כן אדחוף' או 'אני כן יכול לדחוף', זה הכל" (פר' 28/10/21, ע' 94-95). בע' 95 הוא ציין כי הוא לא אמר: "לדחוף לך", אך בע' 96 לפר' 28/10/21 הנתבע אישר כי אמר: "אני כן יכול לדחוף לך, משהו כזה".

40. הנתבע אישר בעדותו כי הוא התעצבן מדברי המתלונן. ראה ע' 95 לפר' 28/10/21:

"גם אני בן אדם, לפעמים גם אני מתעצבן, זה בסדר". לשאלה: "התעצבנת?", הנתבע השיב: "בהחלט שהתעצבנתי". בע' 95-96 לפרטיכל מיום 28/10/21 הנתבע הודה כי תגובתו הייתה מתוך כעס. כאמור, הנתבע ציין כי הוא "נגרר" אחרי ההתרסה והבוטות של המתלונן.

לגבי תנועת יד הנטענת על ידי המתלונן. הנתבע ציין כי הוא לא זוכר שעשה תנועה כלשהי, ואם עשה תנועה, זו לא הייתה תנועת יד מגונה (ע' 48 לפ' 28/10/21). עם זאת, בסופו של דבר, הנתבע הודה (פר' 28/10/21, ע' 96) כי הוא שלח את ידו קדימה.

41. גרסת המתלונן ביחס שליחת חדר המדרגות, בפני הנציבה ובבית הדין, הייתה עקבית (ההבדל בין "חזק" לבין "עמוק" אינו משמעותי בנדון). בעניין תנועת היד, המתלונן ציין בעדותו בבית הדין, כאמור, כי מדובר בתנועה של "מזמברים את הצורה" תוך שליחת היד קדימה כשהיא מעוותת (פר' 11/7/21, ע' 9). בבירור בפני הנציבה הוא העיד כי זו הייתה תנועה של "אני אזמבר אותך" (ת/א, ע' 9). הנציבה העידה כי המתלונן הראה לה במסגרת הבירור שנערך בפניה תנועת יד כלשהי שעשה הנתבע. היא ציינה בעדותה כי היא לא זוכרת בדיוק את התנועה, אך היא חושבת שמדובר ב"משהו

כזה" (הנציבה הראתה תנועת יד קדימה) (פר' 28/10/21, ע' 9). בהמשך ציינה הנציבה שהמתלונן התלבט בכירור מולה ביחס לאופן הצגת התנועה הזו, כפי שרואים גם בדיבור שלו, שכן הדבר לא נעים, בהיותה אישה מבוגרת. מכל מקום, היא לא זכרה בדיוק את התנועה שהציג המתלונן (פר' 28/10/21, ע' 25-26).

42. הנתבע הוסיף והעיד בפני בית הדין (פר' 28/10/21, ע' 49-50) כי המתלונן ביקש לדבר עימו לאחר שיחת חדר המדרגות וטען שהנתבע אמר לו אמירה פוגענית בעלת קונוטציה מינית. הנתבע העיד כי אמר למתלונן כי מדובר בפרשנות מעוותת של המתלונן ואם המתלונן סבור כי הוא פגע בו, עליו להגיש תלונה לנציבה. בתגובה (כך העיד הנתבע), המתלונן אמר כי הוא לא התכוון לדבריו והוא מתנצל.

הנתבע הצביע בסיכומיו גם על מייל שהעביר אליו בזמנו המתלונן בנדון, ובו המתלונן ציין, בין היתר, כי הוא לא התכוון להאשים את הנתבע בדבר, ביחס ל"שיחת חדר המדרגות". המתלונן הסביר לנציבה במייל מיום 12/12/19 (ראה ת/ג1) כי באותו שלב הוא היה בתהליך הרשמה ל [REDACTED] והוא חשש כי הנתבע יחליט שלא להנחות אותו והכל יתפוצץ.

יועזר עוד, כי הנתבע אמר לנציבה ב-15/12/19 (נספח ז לת/5) כי הוא לא יודע מדוע הוא זומן אליה וציין כי אם הוא פגע במישהו הוא מצטער על כך ובוודאי לא התכוון לעשות זאת.

43. איני סבור כי יש ליתן משקל לאמירות של המתלונן לנתבע, לאחר "שיחת חדר המדרגות". המתלונן היה תלוי בנתבע ביחס להתקדמות שלו במישור האקדמי, ובמצב של יחסי תלות אין לזקוף לרעתו של מונחה הבלגה מול התנהלות פסולה של המנחה. גישה אחרת תעקר את האפשרות לחשוף ולברר התנהלות כזו של מנחים, לאחר סיום יחסי התלות.

44. העובדה כי מדובר בארוע בחדר המדרגות, אשר בו נעים בני אדם נוספים, אינה מוסיפה משקל משכנע לעמדת הנתבע. אין לדעת אם באותו רגע של האמירה הנדונה היו ליד המתלונן והנתבע בני אדם כלשהם. מדובר באמירה ובתנועת יד נטענים קצרים.

45. עדות המתלונן בנדון הייתה עקבית ומפורטת וכללה התייחסות לתנועת היד. עדותו הייתה מהימנה והוא גם העלה את הגרסה הזו בפני ידו ובפני ראש החוג עוד לפני שהיה בדעתו להגיש תלונה. הנתבע הודה בסופו של דבר בקיומה של תנועת יד נלווית כלשהי והודה, כאמור לעיל, כי הוא הגיב מתוך כעס ובאופן בוטה לאמירה בוטה של המתלונן, תוך היגררות אחריו, אף כי דבק בגרסתו כי הוא התייחס אך לדחיפת התלמיד האחר לפאנל בכנס.

אילו כל מה שאמר הנתבע למתלונן הוא כי הנתבע יכול "לדחוף" לפאנל את התלמיד הנדון, לא היה צורך ללוות אמירה זו בתנועת היד קדימה. אין זה סביר כי הנתבע ביקש להמחיש למתלונן כיצד יידחף אותו תלמיד באופן פיזי לכיוון אולם הכנס.

אני סבור כי יש ליתן אמון בדבריו העקביים של המתלונן שלפיהם הנתבע דיבר על כך שהוא ידחוף לו אותו "חזק" או "עמוק", דבר שאינו מתיישב עם ההנחה כי הנתבע רק אמר שהוא "ידחוף" לפאנל את התלמיד הנוסף.

46. המסקנה היא כי ההתייחסות בדברי הנתבע הנוכרים לעיל, בשילוב עם תנועת היד, היא לדחיפת דבר-מה לגופו של המתלונן. מדובר בשימוש בהתבטאות משפילה אשר לצערנו יש העושים בה שימוש בשיח הרדוד, על דרך ההשאלה, כאשר מבקשים להבהיר לצד שאליו מכוונים הדברים כי הוא ייאלץ לפעול כמצוות הדובר בעניין כלשהו. הנתבע זעם על הבטות וההתרסה של המתלונן, אשר לא נענה ללהצי הנתבע לשיתוף התלמיד האחר בפאנל בכנס וביקש (המתלונן) לשמור על "ריבונותו" ביחס ל"טריטוריה הקטנה" שלו. זאת, מול אדם אשר סירב שלא בצדק, לדעתו של המתלונן, ליתן לו המלצה ומילגה (ראה לעיל פסקה 16 לחוות דעתי). בעקבות כך, הנתבע איבד עשתונותו ועשה בעידנא דריתחא שימוש בהתבטאות הבזויה הנדונה.

שיחת חדר המדרגות הייתה השלב שבו היחסים המעורערים בין הצדדים הגיעו לכלל "פיצוץ". הנתבע הוא איש אקדמיה בכיר אשר ניצב מולו סטודנט מונחה בתחילת דרכו, המבקש להתעלם באופן בוטה מבקשתו של הנתבע בעניין פאנל אקדמי, תוך שימוש באמירה מתריסה כנגד הנתבע. הדבר עורר את זעמו של הנתבע והלה יצא מכליו והגיב כפי שהגיב, כאשר הוא "רוכב" על גבי אמירתו של המתלונן ביחס ל"דחיפה".

47. אין לתפוס את דבריו הפסולים מכל וכל של הנתבע כמעשה של הטרדה מינית. הנתבע הפץ להודיע למתלונן כי הוא יכפה עליו את שילוב אותו תלמיד בפאנל, על אפו ועל חמתו של המתלונן. לשם כך הוא עשה שימוש באמירה הבזויה הנדונה, בליווי תנועת היד. אין בסיס להניח כי הנתבע ביקש להתייחס בכך לאקט המיני עצמו או לגטיות מיניות כלשהן. עם זאת, מדובר, כמוכנ, באמירה שהיא בלתי-נסבלת בין בני תרבות ובוודאי כך ביחסים שבין מנחה לבין מונחה. העובדה כי הדברים נאמרו מתוך אובדן עשתונות אינה יכולה לרכך את חומרתם. אני בדיעה כי יש להרשיע את הנתבע בגין כך בעבירה של התנהגות שאינה הולמת איש סגל אקדמי.

דרכי הברור של התלונה על ידי הנציבה

48. הנתבע העלה טענות בדבר אופן הברור של התלונה על ידי הנציבה – היעדר תיעוד לשיחה הראשונה עם המתלונן, היעדר עימות של המתלונן עם גרסאות שונות שמסר, הימנעות מזימון עדים אשר המתלונן ביקש כי לא יעורבו בהליך, אי-מתן משקל נכון לעדויות השונות, היעדר הקלטה של עדויות הנתבע בפניה ועוד. כן הועלו טענות ביחס להתנהלות סגן הרקטור, פרופ' איל זיסר, בשלב הבדיקה הראשונית של הטענות. הועלו בהקשר זה גם טענות ביחס להומופוביה מצד הגורמים המבררים.

49. אין יסוד לטענות ביחס לפתיחת הליך הברור. הועלתה על ידי תלמיד (המתלונן) טענה בדבר הטרדה מינית והיה זה מחובתו של סגן הרקטור פרופ' איל זיסר וכל בעל תפקיד מעורב אחר, אשר המידע הגיע אליו, להביא את הדבר לידיעת הנציבה. פרופ' זיסר היה זכאי לבצע ברור ראשוני של עובדות עם גורמים מעורבים, לקראת העברת המידע אל הנציבה. ההתייחסות לנטייה המינית של הנתבע והמתלונן אינה בגדר הומופוביה. אם תלונה עוסקת בהטרדה מינית, עובדות הנוגעות לנטייה המינית של הגורמים המעורבים עשויות להשפיע על אופן ותוכן הברור של התלונה, בצד עובדות רלוונטיות אחרות. אין בכך משום גישה שיפוטית ביחס לצדדים המעורבים.

50. נוכח המסקנה שאליה הגעתי לעיל, איני מוצא צורך לבחון את הטענות הפרטניות של הנתבע ביחס לאופן ברור העובדות על ידי הנציבה. אין ממילא מקום להרשיע את הנתבע בגין "ארועי המלחחות". באשר ל"שיחת חדר המדרגות", ההרשעה בגין העבירה של התנהגות בלתי הולמת מושתתת על העדויות בפני בית הדין, לרבות עדות הנתבע עצמו, ועל מסמכים שהוגשו. המתלונן והנתבע נחקרו ארוכות בבית הדין, לצד עדים נוספים. המשקל היחסי של העדויות השונות הוא עניין להערכת בית הדין עצמו, ולא להערכת הנציבה. אין בפנינו "עתירה מינהלית" ביחס לצדקת ההמלצה של הנציבה לפתיחת הליך משמעתי, אלא עניינו הוא בהכרעה בהליך המשמעתי עצמו. הצדדים היו יכולים לזמן לעדות כל עד שחפצו בזימונו ולהגיש כל מסמך.

51. אין להקביל את הליך הברור המשמעתי להליך של חקירה פלילית ולא ניתן להחיל על כך דינים החלים על "מחדלי חקירה" בתחום הפלילי (מה גם שאף בתחום הפלילי, מחדלי חקירה אינם פוסלים מניה וביה ראיות שמוגשות לערכאה השיפוטית).

נכון הדבר, כפי שציין הנתבע, כי בית דין זה כבר העיר בעבר על כך שטרם התגבשה "תורה כללית" ביחס לאופן הברור של תלונות בגין הטרדה מינית וראוי כי האוניברסיטה תגבש כללים מפורטים

בנדון. תהליך הבירור הוא סבוך ורגיש. לנציבה אין כלי חקירה דוגמת האמצעים המשטרתיים. עליה לעודד מי שחש עצמו מוטרד מינית להגיש תלונה, כך שהנושא יתברר. הדבר מחייב גישה בסיסית אמפטית למצבו של המתלונן. מן הצד השני מצוי הנילון, אשר הרשעתו בדין תפגע בו קשות. יש לנהל את הבירור באופן יעיל, הוגן ומאוזן. בין היתר, חשוב הדבר כי כל עדות במסגרת הבירור תוקלט. כמו-כן, ראוי כי לתפקיד זה ימונה משפטן/נית. יש לקוות כי האוניברסיטה תפעל לקביעת כללים כאמור.

52. סוף דבר: אציע לחבריי כי הנתבע יזוכה מכל אשמה ביחס ל"ארועי המלתחות". באשר ל"שיח חדר המדרגות" בבניין [REDACTED], אציע כי הנתבע יזוכה מאשמה בגין הטרדה מינית ויורשע בעבירה של התנהגות שאינה הולמת איש סגל אקדמי. באשר לשאלת אופן פרסום פסק הדין, הסוגיה תוכרע עם מתן גזר הדין.

השופט (בדימ') פרופ' עודד מודריק

אני מסכים.

פרופ' גל אסטריכר-זינגר

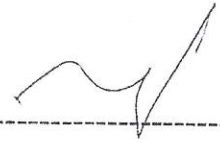
אני מסכימה

הוחלט פה אחד כאמור בפסקה 52 לחוות דעתו של פרופ' מיגל דויטש. התיק ייקבע בהקדם לשמיעת טיעונים לעונש.

ניתן היום, 24/6/22, שלא במעמד הצדדים.

gal vestraf

עודד

פרופ' גל אסטריכר-זינגר

השופט (בדימ') פרופ' עודד מודריק

פרופ' מיגל דויטש, יו"ר